'Ο ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν 'Ελλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Εθν.Τραπέζης'Υπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου, ('Οφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα), 'Εξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «'Εστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή).

'Η συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

'Ο πολέμιος (!) τῆς ρουτίνας — Οἱ Πορτογάλλοι— Τὰ μουστάκια τοῦ κ. Λεβίδη—Τ' αὐτοκίνητα— Λοιμοροσφετήρια.

ΟΛΕΣ οἱ φημερίδες μας ὑμνήσανε τὴ λευκὴ ψυχὴ τοῦ μακαρίτη Σεβαστόπουλου, ποὺ πεθαίνοντας ἄφισε τὰ ἑκατομύριά του, σὲ διάφορα ἐθνικὰ ἱδρύματα, δηλ. νοσοκομεῖα, φτωχοκομεῖα, γεροκομεῖα, ἄσυλα ἀνιάτων κλπ. 'Ισαμε δῶ καλά. 'Εκεῖνο ὅμως ποὺ μᾶς ξάφνιασε, εἶναι τὸ πὼς εἶπανε κοντὰ στἄλλα, πὼς ὁ μεγάλος εὐεργέτης, χτύπησε κατακέφαλα τὴ ρουτίνα μὲ τὴν πρωτότυπη διαθήκη του. 'Εμεῖς διαβάσαμε τὴ διαθήκη του. καὶ δὲ βρήκαμε πουθενὰ πρωτοτυπία στὰ διάφορα κληρονομικὰ κοντύλια. 'Ισα ἴσα μ' αὐτὴ τὴ διαθήκη φάνηκε ἡ ψυχὴ τοῦ μακαρίτη Σεβαστόπουλου πολὺ πολὺ δεμένη μὲ τὴ ρουτίνα, ἀφοῦ καὶ τὸ μόνο, μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς, κληροδότημα τῆς προκοπῆς, ποὺ ὑπάρχει, δηλαδὴ οἱ 300 χιλιάδες δραχμὲς γιὰ τὴ σύσταση 'Εργατικοῦ Σκολειοῦ, τὸ μπιστεύτηκε σὲ χέρια κάθε ἄλλο παρὰ ἱκανὰ γιὰ τέτια δουλειά. 'Ο «Σύλλογος πρὸς διάδοσιν κλπ.» τοῦ κ. Βικέλα, φιλοδόξησε μιὰ φορὰ, θαρροῦμε, νὰ μορφώσει τὸ λαό μας μὲ τὰ κόκκινα βιβλιαράκια, ἀλλὰ γιὰ λόγους ποὺ μᾶς τοὺς ξήγησε ἄλλοτες ὁ Ψυχάρης, φαίνεται πὼς οἱ κόποι του πήγανε χαμένοι, καὶ τὸ σκοπό του δὲν τονὲ κατάφερε. Αὐτὸ σὰ νὰν τὄνιωσε κι ὁ ἴδιος κ. Βικέλας, καὶ λιγόστεψε τὰ βιβλιαράκια τοῦ συλλόγου ἀπὸ 12 τὴ χρονιὰ σὲ 6, καὶ βάλθηκε πιὰ νὰ μορφώνει τοὺς μορφωμένους μὲ τὸ περιοδικὸ «Μελέτη». Τώρα τί μπορεῖ νὰ κάμει ὁ Σύλλογος τοῦ κ.Βικέλα, γιὰ τοὺς ἐργάτες, ὁ καθένας τὸ καταλαβαίνει. Σύλλογος ποὺ στηρίζει τὴ δουλιά του στὴ ρεκλάμα, καὶ στὰ παινέματα τῆς δημοσιογραφίας μας, μὴ τολμῶντας γιὰ τὸ σκοπό του τὸ μεγάλο, νὰ πατήσει τὶς πρόληψες, εἶναι σύλλογος ποὺ μέσα του θρέφει τὸ ψοφῆμι τῆς ρουτίνας. Καὶ στὸ ψοφῆμι αὐτὸ τῆς ρουτίνας, ἀφίνοντας τὰ λεφτά του ὁ Σεβαστόπουλος, εἶναι σὰ ν' ἀσφαλίστηκε γιὰ πάντα ὁ μακαρίτης πὼς 'Εργατικὸ Σκολειὸ τῆς προκοπῆς ποτὲ δὲ θὰ φτιάσουνε οἱ χιλιάδες του.

'Εξὸν ἀπ' αὐτὸ ὁ «μέγας εὐεργέτης» καὶ «πολέμιος τῆς ρουτίνας» μακαρίτης Σεβαστόπουλος, ἄφισε κι ἄλλο ἕνα κληροδότημα ποὺ ἀξίζει, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰν τοῦ χαρίσει τὴν ἀθανασία. Νὰ γίνεται διαγωνισμός, λέει, στὸ Πανεπιστήμιο, καὶ νὰ βραβεύουνται κεῖνοι ποὺ θὰ στολίζουνε τὸ χαρτὶ μὲ πλῆθος «ἀπαρέμφατα, μετοχὲς καὶ εὐκτικές.» Πόσο μεγάλος «πολέμιος τῆς ρουτίνας» πρέπει νἄτανε ὁ ἐθνικὸς ἀνήρ, γιὰ νὰ σκεφτεῖ τέτοιο πράμα. 'Εμεῖς ὅμως γιὰ τοῦτο, δὲν τονὲ κακίζουμε. Ξέρουμε πὼς ὁ μακαρίτης εἴτανε ἐννενηνταχρονιάρης, γεννημένος τὸ 1812, καὶ σκέφτηκε καθὼς θὰ σκεφτότανε κάθε ἄθρωπος τῆς περασμένης γενεᾶς, αὐτηνῆς δὰ ποὺ δόξασε τὸ ἔθνος μας, ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση καὶ δῶθε.

Οἱ ἀθρῶποι ποὺ θὰ πολεμήσουν τὴ ρουτίνα, θὰ εἶναι νέοι, ὅσο κι ἂν τὰ νιάτα τους θὰν τὰ σκεπάζει, καμιὰ φορά, καὶ γέρικο κορμί. Μὰ δυστυχῶς γιὰ τὸν τόπο μας, ὅλοι μας ἐδῶ πέρα παραγεράσαμε. Ξεχνᾶτε τί λέγαμε σὲ περασμένο φύλλο γιὰ τὴ φοιτηταριό ;

*

«ΗΘΕΛΑ νὰ παραιτηθῶ ἄμα διάλυσα τὴ Βουλή. Μὰ ὁ Βασιλιᾶς μου γιὰ θυσία μοῦ τὸ ζήτησε νὰ μείνω στὴν ἀρχή. 'Εγὼ ἐπέμεινα, μὰ ἐπέμεινε κι ὁ Βασιλιᾶς μας. Μαζὶ θὰ μείνουμε, μοῦ εἶπε, καὶ μαζὶ θἀγωνιστοῦμε γιὰ νὰ νικήσουμε. Σὰ νικηθοῦμε, πάλι μαζὶ θὰ φύγουμε.

«Κ' ἔμεινα, διοικώντας τὸν Τόπο δίχως Βουλὴ καὶ θὰν τονὲ διοικῶ ἔτσι τουλάχιστο ἀκόμα δυὸ χρόνια. 'Εκλογὲς τότε μοναχὰ θὰ κάμω, ἄμα νιώσω πὼς ἀξίζει νἀρθεῖ στὴν 'Αρχὴ Κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνηση. Γιὰ τὴν ὥρα,ἡ Πατρίδα μου δὲν τὴν ἀξίζει τέτια λευτεριά».

'Ετσι μίλησε—λίγο ἔλειψε νὰ ποῦμε, ὁ Θεοτόκης — ὁ διχτάτορας τῆς Πορτογαλλίας Δὲ Φράνκο. Κι ὅσοι Ρωμιοὶ διαβάσανε τὰ λόγια του, ποὺ τυπωθήκανε σ' ὅλες τὶς 'Αθηναϊκὲς φημερίδες τὴν περασμένη βδομάδα, ζουλέψανε τοὺς Πορτογαλλους, ποὺ τἄξιωθήκανε νἔχουν τέτιο Βασιλιᾶ καὶ τέτιον πολιτικό.

*

ΕΞΟΧΟ τὸ ἄρθρο ποὺ δημοσίεψε ἡ «'Ακρόπολη» τῆς Τετράδης μὲ τὸν τίτλο «Φούσκωσέ μου, βρέ, τὰ μουστάκια». 'Αφοῦ ζουγραφίζει μὲ χτυπητὰ χρώματα τὰ πολυποίκιλα χάλια μας, πολιτικὰ καὶ κοινωνικά, φαντάζεται τὸ Λεβίδη νὰ λέει στὸν μπαρμπέρη του·

— Φούσκωσέ μου, βρέ, τὰ μουστάκια κι ἀγρίεψέ με ὅσο μπορεῖς περσότερο !

Καὶ συμπεραίνει ἡ «'Ακρόπολη»·

— 'Οπου δὲν ἀγριεύει ὁ λαός, ἀγριεύουν οἱ Λεβίδηδες!

'Ο λαὸς δὲν ἔχει, φαίνεται, μουστάκια. Μὰ κι ἂν ἔχει, τὰ κρατάει ραγιαδικώτατα κατεβασμένα. 'Ακόμα τὸ μαχαῖρι δὲν ἔφτασε στὸ κόκκαλο. Μὰ θὰ φτάσει γλήγορα, καθὼς βαδίζουμε. Καὶ σὰ φτάσει πιά, τότε ἴσως κι ὁ λαὸς συλλογιστεῖ πὼς πρέπει νὰ στριφτεῖ καὶ νὰ φουσκώσει καὶ τὸ δικό του τὸ μουστάκι.

*

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ποὺ σήκωσε ἡ «'Εστία» γιὰ τ' αὐτοκίνητα κάρρα δὲ μᾶς ἐνθουσίασε καὶ τόσο. Πολεμάει, λέει, ταὐτοκίνητα, γιὰ νὰ μὴ μείνουνε στοὺς δρόμους δίχως δουλιὰ τόσοι φτωχοὶ φαμελίτες ποὔχουν κάρρα κι ἁμάξια καὶ ζοῦνε μ' αὐτά. 'Απὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως φωνάζει πὼς πρέπει μιὰ ὥρα ἀργότερα νὰ γίνουν τὰ ἠλεχτρικὰ τραμβάγια. Δὲ θὰ μείνουν ἄραγες στοὺς δρόμους, ἄμα γίνουν τὰ ἠλεχτρικά, τόσοι φαμελῖτες ποὺ δουλεύουνε σήμερα στὰ τραμβάγια ; Πῶς δικιολογιέται αὐτό, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ νὰ χτυπάει τὴν πρόοδο κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ νὰν τὴ ζητάει ;

Νὰ σᾶς τὸ ξηγήσουμε. Στ' αὐτοκίνητα εἶναι ἀνακατωμένος ὁ Σιμόπουλος καὶ στὰ τραμβάγια δὲν εἶναι. Καὶ ἡ φιλενάδα μας ἡ «'Εστία» ἔχει προσωπικοὺς λόγους μὲ τὸ Σιμόπουλο. Νά, τὸ μυστικό.

*

ΜΕ τὰ χολερικὰ κρούσματα τῆς Πόλης, ἀνασκουμπωθήκανε πάλι οἱ ἁρμόδιοι καὶ ζητᾶνε νὰ βροῦνε μὲ ποιό τρόπο θὰ μποδίσουνε τὴ χολέρα νὰ μπεῖ καὶ στὴ χώρα μας.

'Ο τρόπος, ἕνας εἶναι. Νὰ πάψουν τὰ λοιμοκαθαρτήρια νἄναι λοιμορουσφετήρια. 'Οσο δὲ γίνεται αὐτό, τὴ χολέρα δὲν τὴ γλυτώνουμε καὶ νὰ μᾶς τὸ θυμᾶστε.

ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ

Φίλε «Νουμᾶ»,

'Οσοι ἔτυχε νἀγοράσουν τίποτα ἀπὸ τοὺς ἑβραίους ποὺ πουλοῦνε στοὺς δρόμους «πραμάτειες καλές», γνωρίζουν μὲ τί τρόπο καὶ πόσο δύσκολα γίνεται τὸ «Παζαρλίκι». Θέλεις νἀγοράσῃς ἕνα σουγιά, τονὲ ρωτᾶς, πόσα ἔχει αὐτὸς ὁ σουγιᾶς, πραματευτή ; 'Εκεῖνος, χωρὶς νὰ κοκκινίσῃ, σοῦ λέγει, 10 γρόσια. Κ' ἡ σωστὴ ἀξία τοῦ σουγιᾶ εἶναι μονάχα ἕνα γρόσι. 'Εσύ, ἂ δὲ γνωρίζῃς τὴ σωστὴ τὴν ἀξία του, καὶ τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς αὐτὸ γίνεται, τοῦ δίνεις τὸ κάτω κάτω τὰ μισά, δηλ. 5 γρόσια. Τότες ὁ πραματευτὴς μὲ πονηρὸ χαμόγελο, γιατὶ καταλαβε πὼς σ' ἔπιασε, κατεβαίνει στὰ 9, 8, 7, 6 γρόσια, καὶ στέκει. 'Εσύ, ἢ γιὰ νὰ φανῆς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου,ποὺ λέμε, ἢ γιατὶ χρειάζεσαι τὸ σουγιά, τὰ κάμνεις 5 ½ γρόσια καὶ τελιώνει τὸ παζαρλίκι.

Βρίσκουνται ὅμως καὶ πραματευτάδες ποὺ ἐπιμένουν πολὺ στὴν τιμὴ τῆς πραμάτειας τους, σὰν καταλάβουν πὼς ὁ ἀγοραστὴς εἶναι καλόβουλος, ἢ γιατὶ θένε νὰ κερδίσουν πολλὰ μονομιᾶς, πρᾶμα ποὺ δὲ βρίσκεται πολὺ εὔκολα στοὺς ἑβραίους παρὰ μο-

---

ὀδύνας ἀδαής, ὕπνε δ' ἀλγέων. Αἰώνιε ὕπνε !

Διαλυθήκανε οἱ μάκροι λογισμοὶ τὶς δέκα τοῦ 'Αλωνάρη, μέρα μαγεφτική, ἀπίστεφτη μέρα ὅπου γύρισε μὲ τὴν Κατινούλα στὸ Χαμονοκόρφι. Μύριζε πέρα πέρα ἡ Κερμαρία φρέσκο ψωμί, πέρα πέρα μύριζε ἡ Κερμαρία τῆς θάλασσας τὴν ἁρμύρα. Τὸ κίνημά του ἐκεῖνο τῆς κεφιακῆς, τρεῖς τοῦ Θεριστῆ, ὅταν τὴν κουκούλωσε μὲ τὸ σαλάκι, ἀντὶς νὰ τῆς φωνάξῃ τὰ λόγια τῆς καρδιᾶς του, σὰ νὰ τοῦ κόλλησε στὸ μυαλό, καὶ στάμαξι, ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Λ... ὡς τὸ σπίτι, ὅλο γύρεβε νὰ τὴν κουκουλώσῃ. Γύρεβε νὰ τὴν κουκουλώσῃ μὲ τὴν ἀγάπη τῆς ψυχῆς του, μὲ τὴν ἀγάπη του τὴν τρυφερή, νὰ κουκουλώσῃ μιὰ καὶ πάντα τὸ θησαυρό του, νὰ μὴν τοῦ φύγῃ πιά, ἴσως καὶ μὲ τὸ αἴσθημα νὰ μὴ φύγῃ ποτέ του ὁ ἴδιος ἀπὸ κοντά της, 'Ο πόθος του ὁ κρυψὸς συναγκάλιαζε τὸ μονάκριβο τὸ παιδί του, κι ὁ πόθος του τονὲ βασάνιζε. Τὸ καταλάβαινε τώρα τὸ μυστικὸ ποὺ τόσους μῆνες ἔτρεμε στἀπόβαθά του καὶ ποὺ δὲν τὄννοιωθε ὁ 'Αντρέας νὰ φτερουγιάζῃ σὰν τὸ δειλὸ τὸ νεογέννητο πουλί. Καλὰ τὸ εἴπαμε πὼς ἀπὸ τὶς δυὸ τοῦ Χριστοῦ, ἔπου τἀποφάσισε νὰ τὴν πάῃ στὸ Μπ..., ὡς τὴ στερνή του τὴ στιγμή, δὲν ἔπαψε τὸ δρολάπι νὰ φυσομανᾷ στὰ σωθικὰ τοῦ 'Αντρέα, πρῶτα μὲ τὴν πίκρα τοῦ χωρισμοῦ καὶ μὲ τὸν κίντυνο, κατόπι μὲ τὴν καρδιά του. Μόλις ἤρθανε στὸ Χαμονοκόρφι καὶ σήμανε ἄλλο μνημόσυνο, τὸ μνημόσυνο τοῦ θανάτου τῆς 'Ολιας, τὸ σάββατο, δεκατέσσερεις τοῦ 'Αλωνάρη. Κλειδώθηκε στὸ σπουδαστήρι του ὁ 'Αντρέας, δηλαδὴ δὲ σφάλοιξε ὁλότελα τὴν πόρτα, παρὰ τὴν ἄφησε ἀνοιχτὴ μιὰ χαραμάδα, γιὰ νὰ μὴν κόψῃ τὴ συγκοινωνία μὲ τὴν ἀντικρυνὴ κάμαρα τῆς Κατινούλας. 'Επειτα πῆρε ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερο τἀρμάρι τὴ φωτογραφία τῆς 'Ολιας,τὸ χρυσό της τὸ βραχιολάκι, τἄβαλε ὅλα στὸ γραφεῖο του. Γονάτισε. Τὰ κοίταξε, τὰ φιλοῦσε καὶ μεγάλωνε μεγάλωνε μέσα του ἕνας θόρυβος ἀσυνήθιστος.

— «'Ολια, 'Ολια μου, σ' ἀγαπῶ !»

Τὸ φώναξε δυνατὰ καὶ κοντοστάθηκε. Θυμήθηκε τί πῆγε νὰ πῇ στἀμάξι κκὶ τῆς Κατινούλας. Τὰ ἴδια λόγια !

— «'Ολια, 'Ολια μου ἐσύ ! 'Εσὺ νὰ μᾶς γλυτώσῃς. Περέχα μας μὲ τὴν καλοσύνη σου, 'Ολια !»

Τὸ παρακάλιο ἢ πιὸ σωστά, τὸ παρακάλεμα τοῦ χειμώνα τοῦ τρομεροῦ, ἀντήχησε λυπητερὰ στὸ μικρὸ τὸ σπουδαστήρι, σὰ νἄλλαζε νόημα, σὰ νὰ τὸ ψιθύριζε μὲ πόνο κάποια διπλὴ στὰ σπλάχνα του ἀγάπη.

'Ετρεξε μάνι μάνι στῆς Κατινούλας, νὰ δῇ ἂν ἔχει τίποτις ἀνάγκη, νὰ κάμῃ τὸ νοσοκόμο, νὰ πειστῇ πὼς γιὰ τὴν ὑγεία της φροντίζει, πὼς ἄλλο αἴσθημα συναμεταξύ τους δὲν ὑπάρχει. Μὰ ἡ Κατινούλα καμιὰν ἀνάγκη δὲν εἶχε. 'Ως κ' ἡ πληγή της κλείστηκε ἀπὸ τὸ Μπ.... ἀκόμη. Δὲν ἐρχότανε μήτε ὁ κ. Μαλαμές. 'Ερχότανε ὁ καθάριος ὁ ἀέρας ποὺ τὴ γιάτρεβε μέρα τὴ μέρα, τὴ γιάτρεβε χωρὶς γιατρούς, χωρὶς καὶ πολλὰ γιατρικά. 'Η ὄψη της ὅμως ἡ ἀθῶα, ἡ ἄδολη ὄψη τὸν ἠσύχασε. Γιατὶ νὰ μάθῃ ; Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶναι ἀγάπη ἐκεῖνο ποὺ μέσα του νοιώθει ἕνας ἄθρωπος σὰν τὸν 'Αντρέα δυστυχισμένος.

«Κατινούλα μου, ἡ Κυρία πολύ, πολὺ σ' ἀγαποῦσε. Πάντα σ' ἀγαπᾷ ἡ Κυρία. 'Ετσι καὶ γώ, Κατινούλα μου, σ' ἀγαπῶ».

— «'Αλλη ἀγάπη, ἀφέντη, ἀπὸ τὴ δική σας καὶ τῆς Κυρίας, ποὺ ἕνα εἶναι γιὰ μένα, ἐγὼ δὲ θέλω. 'Αφέντη, ἐγὼ σᾶς λατρέβω».

Τί πολύπλοκο, τί ἀψυχολόγητο πλάσμα ἡ γυναίκα. Τἄλεγε ἀφτὰ ἡ Κατινούλα κ' ἐννοοῦσε ἄλλα μὲ τὸ νοῦ της. 'Εννοοῦσε πὼς ἕνα φτωχοκόριτσο δὲν ἄξιζε τέτοιαν ἀγάπη σὰν τοῦ ἀφέντη καὶ γιὰ τοῦτο δὲν τὴν ἤθελε. Μέσα της ὅμως ξεχώριζε παστρικὰ